

วารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ

JOURNAL OF NURSING AND HEALTH CARE

เจ้าของ ที่ปรึกษา

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสาวมาศ คุณฉ้วน เกื้ออนาคัต
นายกสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

บรรณาธิการที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์ ดร. สมจิต หนูเจริญกุล
รองศาสตราจารย์ ดร. สัจจิตรา เหลืองอมรเลิศ
ศาสตราจารย์ ดร. รุจา ภูไพบูลย์
รองศาสตราจารย์ ดร. ตรุณี รุจกรกานต์

เกษียณอายุราชการ
นายกสภาการพยาบาล
เกษียณอายุราชการ
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร. จันทรีทิรา เจียรณชัย

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

บรรณาธิการผู้ช่วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รุ่งลาวัลย์ เอี่ยมมุกตลกิจ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิภารัตน์ เลิศวิทยากุล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สมรภพ บรรหารักษ์
อาจารย์ ดร. ปรางทีพย์ ทาเสนาะ เอลเทอร์
อาจารย์ ดร. จุฬารัตน์ หัวหาญ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม
คณะพยาบาลศาสตร์ วิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์

กองบรรณาธิการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศุภาพิชญ์ มณีสาคร โพน โปรมแมน
ศาสตราจารย์ ดร. เกษราวัลณ์ นิลวงกูร
ศาสตราจารย์ ดร. บุญทิพย์ สิริรังศรี
Professor Dr. Wilaioporn Rojjanasirarat
รองศาสตราจารย์ ดร. พูลสุข ศิริพล
รองศาสตราจารย์ ดร. ภทราภรณ์ ภัทรสกุล
รองศาสตราจารย์ ดร. มาริสา ไกรฤกษ์
รองศาสตราจารย์ ดร. อัมพรพรรณ ชีรานูตร
รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวคนธ์ วีระศิริ
รองศาสตราจารย์ ดร. จอม สุวรรณโน
รองศาสตราจารย์ ดร. เรวดี เพชรศิริสัมพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร. สายฝน เอกวางกูร
รองศาสตราจารย์ ดร. บุรทิน ชำภิรัฐ
ดร. เพ็ญศรี รักษ์วงศ์

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
สำนักวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
Graceland University School of Nursing, Independence, Missouri, USA
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
กลุ่มภารกิจด้านการพยาบาล โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิ์ประสงค์
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิ์ประสงค์
นักวิชาการอิสระ
สถานส่งเสริมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
โรงพยาบาลยางตลาด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วาสนา รวยสูงเนิน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จุฬารัตน์ ตั้งภักดี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เจนเนตร พลเพชร
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จิตมา ผูกพันธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศรัณญา จุฬาริ
อาจารย์ ดร. สาดิ แฮมิลตัน
อาจารย์ ดร. นุสรา ประเสริฐศรี
Mr. Kent Dale Hamilton
ดร. ศศิมา ทองสาย
ดร. เอกชัย ภูผาใจ

ฝ่ายจัดการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธนภรณ์ สิริศรี
อาจารย์ ดร. ศุภาวดี แก้วเพ็ญ
อาจารย์ ดร. ทรงสุดา หมื่นไธสง
อาจารย์ ดร. กชกร เพ็ญชัย
นายนิพนธ์ วาดาดา
นางสาวนุชพร คุมใหม่
นายอรรถพล ริมพันธ์
นางสาวกานูมาศ หาญสุรีย์

สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
สำนักวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางการพยาบาลและความรู้จากศาสตร์อื่น ที่เป็นประโยชน์แก่วิชาชีพพยาบาล
2. เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยทางการพยาบาลและการดูแลสุขภาพ
3. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพพยาบาลในการเผยแพร่ความรู้จากประสบการณ์และการศึกษาค้นคว้า นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่
4. เพื่อเป็นสื่อกลางการติดต่อสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของพยาบาลทั้งในประเทศไทย และสากล

ข้อเขียนหรือบทความใด ๆ ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพฉบับนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่มีข้อผูกพันประการใด

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

1. ผศ.ดร. อัจฉริยา วงษ์อินทร์จันทร์
2. ผศ.ดร. นรลักษณ์ เอื้อกิจ
3. ผศ.ดร. จิตภา ผูกพัน
4. ผศ.ดร. ศรีัญญา จุฬาริ
5. ผศ.ดร. ศุภาพิชญ์ มณีสาคร โฟน โบร์แมนน์
6. ผศ.ดร. ภรภัทร เสงอุตมทรัพย์
7. ผศ.ดร. รุ่งลาวัลย์ เอี่ยมกุศลกิจ
8. อาจารย์ ดร. นฤมล อเนกวิทย์
9. อาจารย์ ดร. สุพรรณณี กัณฑ์ดิลก
10. รศ.ดร. จอม สุวรรณโน
11. ผศ.ดร. มนพรชาติชานี
12. ผศ.ดร. วารินทร์ บินโฮเซ็น
13. อาจารย์ ดร. ดารารวณ รองเมือง
14. อาจารย์ ดร. สาดิ ฮามิลตัน
15. รศ.ดร. บุรทิน ขำภีร์ภู
16. ผศ.ดร. นำอ้อย ภัคดิวงษ์
17. ผศ.ดร. หทัยชนก บัวเจริญ
18. ผศ.ดร. ธนภมณ ลีศรี
19. อาจารย์ ดร. อมาวสี อัมพันศิริรัตน์
20. รศ.ดร. ศรีเมือง พลังฤทธิ์
21. รศ. สมพร วัฒนนกุลเกียรติ
22. อาจารย์ ดร. บุญสืบ โสโสม
23. ผศ.ดร. เจนเนตร พลเพชร
24. รศ.ดร. บัวหลวง สำแดงฤทธิ์
25. รศ.ดร. สมพร รุ่งเรืองกลกิจ
26. ผศ.ดร. ดลวิวัฒน์ แสนโสม
27. ผศ.ดร. อภิัญญา วงศ์พิริยโยธา
28. ผศ.ดร. นิภาวรรณ สามารถกิจ
29. อาจารย์ ดร. จุฬารัตน์ หัวหาญ
30. รศ.ดร. มาริสา ไกรฤกษ์
31. ดร. เอกชัย ภูผาใจ
32. รศ.ดร. วิลาวัลย์ ชมนิรัตน์

สารบัญ

บทบรรณาธิการ			5
บทความวิชาการ			
❖ บทบาทพยาบาลในการดูแลเด็กที่ถูกกลั่นแกล้งทางด้านไซเบอร์	สุธิดา สุวรรณราช ชลิตา ธัญธีรกุล		6
❖ การพยาบาลมารดาที่มีภาวะซีมเศร้าหลังคลอด : กรณีศึกษา	สร้อย อนุสรณ์ธีรกุล สุภาพักตร์ หาญกล้า วรณัฐ ไชยวาน นงนุช บุญมาลา ภัศพร โมฆะรัตน์		15
❖ บทบาทพยาบาลอนามัยโรงเรียนต่อการสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในการป้องกันภาวะอ้วนในเด็กวัยเรียน	เบญจพร สุขประเสริฐ		25
รายงานวิจัย			
❖ ผลของโปรแกรมสร้างเสริมสุขภาพด้วยคีตะมวยไทยต่อดัชนีมวลกายเส้นรอบเอว และสมรรถภาพทางกาย ของบุคคลวัยทำงานที่มีภาวะน้ำหนักเกิน	อุดมศักดิ์ แก้วบังเกิด สุภาพร แนวนบุตร ยุวรงค์ จันทรวิจิตร		35
❖ การพัฒนาและประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบปฏิสัมพันธ์ เรื่อง การสวนบัสสาวะชนิดคาสายสวนในเพศหญิงสำหรับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยรังสิต	ปรารค์ทิพย์ อุจะรัตน์ นวรัตน์ โกมลวิภาต สุนิษา เชือกทอง		45
❖ ความคงทนของการจัดการศึกษาแบบบูรณาการโดยใช้ระบบครอบครัวเสมือนต่อคุณลักษณะการเป็นพลเมืองสร้างสรรค์ของบัณฑิตพยาบาลวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น	แสงดาว จันทร์ตา นิระมล สมตัว จุรี แสนสุข รัตน์ดาวรรณ คลังกลาง วิไลวรรณ วัฒนานนท์		55
❖ ประสิทธิภาพของการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลในการคลายความวิตกกังวลก่อนผ่าตัดและเพิ่มความร่วมมือของผู้ป่วยเด็กระหว่างนำสลบ โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี	ศรินรา ทองมี สมจิตต์ ศรีเจริญ อจิรวดี ราชมณี นพเก้า ศรีภา		65
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ด้านสุขภาพกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาธารณสุขชุมชน สถาบันอุดมศึกษาในภาคเหนือ	ชัชชฎาภร พิศมร อลงกต ประสานศรี เอกสิทธิ์ ไชยปิ่น ฉัตรสุตา มาทา		75
❖ แบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ผลกระทบสุขภาพ และพฤติกรรม การป้องกันโรคโควิด-19 ของประชาชนจังหวัดนครราชสีมา	นิชาภา เหมือนภาค ธนกร ปัญญาใส โสภณ ธวัชชัย เอกสันติ		85
❖ การพัฒนารูปแบบระบบความรู้ด้านสุขภาพต่อพฤติกรรมสุขภาพ และค่าน้ำตาลสะสมในผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดที่ 2	จงรัก สุวรรณรัตน์ ธนกร ปัญญาใสโสภณ		95
❖ การศึกษาความแตกต่างของทักษะการปฏิบัติทางวิชาชีพและคุณลักษณะพลเมืองสร้างสรรค์ในนักศึกษาพยาบาลที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้แบบบริการสังคม	ธวัชชัย ยืนยาว เอื้อจิต สุขพูล จุฬารัตน์ ห้าวหาญ		105

สารบัญ

❖ ข้อขัดแย้งเชิงจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลแผนกสูติกรรม : การวิจัยเชิงคุณภาพ	จินตนา ตาปิ่น ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์ ลักขณา ไชยนอก	115
❖ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และความรู้กับพฤติกรรมการ ป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของผู้สูงอายุ ในจังหวัดอุบลราชธานี	มยุรา เรืองเสรี	124
❖ อื่น ๆ		
❖ คำแนะนำสำหรับผู้เขียน		

Unบรรณาธิการ

สวัสดีค่ะ พบกันฉบับที่ 2 ปี พ.ศ. 2565 ซึ่งเป็นวารสารฉบับแรกที่เราเผยแพร่ออนไลน์ (Electronic journal) เพียงอย่างเดียว เพื่อเพิ่มการเข้าถึงของผู้่านได้อย่างกว้างขวาง จากที่ดิฉันได้นำเรียนแก่ท่านผู้อ่านว่า ปี พ.ศ. 2565 นี้เรามีการปรับโฉมการทำงานของวารสารการพยาบาลและการดูแลสุขภาพใหม่ ตั้งแต่การปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงาน แบบฟอร์มต่าง ๆ อัตราค่าธรรมเนียม ตลอดจนคำแนะนำการเตรียมบทความใหม่ โดยเราได้เริ่มดำเนินการบางอย่างในการดำเนินงานฉบับนี้ไปบ้างแล้ว และจะค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงในฉบับต่อ ๆ ไป คาดว่าจะเสร็จสมบูรณ์ในการดำเนินงานฉบับที่ 3/2565 ในส่วนของการประเมินคุณภาพของบทความที่ส่งมาตีพิมพ์กับวารสารเรายังมีการประเมินอย่างเข้มข้นเหมือนเดิม

สำหรับวารสารฉบับนี้เรามีผลงานดีเยี่ยมมาฝากพี่น้องพยาบาลให้ร่วมภูมิใจในความเก่งของพยาบาลจากทั่วประเทศที่ได้พัฒนาองค์ความรู้ทางการพยาบาลเพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติทางการพยาบาล ระบบบริการพยาบาล ผลลัพธ์ทางการพยาบาล รวมถึงพัฒนาการศึกษาพยาบาล บทความวิชาการที่นำมาเผยแพร่ในฉบับนี้จำนวน 3 เรื่องและรายงานวิจัย 10 เรื่อง ประกอบด้วยสาระสำคัญด้านการพยาบาลเด็ก ภาวะอ้วนในเด็ก ภาวะน้ำหนักเกิน สุขภาพจิต คุณภาพชีวิต โรคเบาหวาน และและโรคไวรัส COVID-19 การสร้างเสริมสุขภาพ ตลอดจนการพัฒนาการศึกษาพยาบาล ซึ่งทั้ง 13 เรื่องล้วนมีความน่าสนใจสามารถนำไปใช้ต่อยอดการพัฒนาบริการพยาบาลต่อไปได้

สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีความภูมิใจในความสามารถของพี่น้องพยาบาลที่มุ่งมั่นในการพัฒนาสุขภาพประชาชน เป็นแรงจูงใจในการพัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาสังคมจึงขอเรียนเชิญพี่น้องพยาบาลทุกท่านร่วมเป็นเจ้าของวารสารโดยการสมัครเป็นสมาชิก ร่วมส่งบทความมาเผยแพร่ ติดตามอ่านวารสารช่วยกันอ้างอิงวารสารของเรามากขึ้น และนำองค์ความรู้ไปพัฒนาต่อเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งของวิชาชีพต่อไป

สุดท้ายนี้ดิฉันใคร่ขอประชาสัมพันธ์ การประชุมสามัญประจำปี พ.ศ. 2565 ของสมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทยฯ สำนักงานสาขาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ 4-5 สิงหาคม 2565 ณ จังหวัดนครพนม นับเป็นการจัดประชุมครั้งแรก หลังจากที่เราฝ่าวิกฤติการระบาดของโควิด-19 ที่ยาวนานร่วม 2 ปี ที่เราไม่ได้มีเวทีได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดิฉันจึงใคร่ขอเชิญชวนทุกท่านส่งผลงานเพื่อนำเสนอในการประชุมวิชาการครั้งนี้ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ฝ่ายวารสารฯ จะเปิดบริการรับคำปรึกษาเรื่องการเตรียมบทความเพื่อตีพิมพ์ในวารสารแก่ผู้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ด้วย แล้วพบกันนะคะ

รองศาสตราจารย์ ดร. จันทร์ทิรา เจียรณัย

บรรณาธิการ

